

MÅNEDSAVISEN

Gudmekongens Land

Marts 2022
3. årgang

Kultur for enhver smag

Kultur i Klyngen
Gudmekongens Land

Læs mere på side 8

Tips til
vilde have

Læs mere på side 7

Fotograf: Marianne Tolstrup

Gudme:

Hurra for vores nye madpakkehus

Læs mere side 3

Fotograf: Marianne Tolstrup

Stort udvalg i vin fra Italien

Ricossa Barbaresco
Appassimento, fra
Piemonte Italien pr.
flaske kr. 89,95

Spar
239⁷⁵

6 flaske

299⁹⁵

DagliBrugsen Gudbjerg
"DIN VINHANDEL"

Dagli
Brugsen

Teglværksvej 3 • 5892 Gudbjerg Sydlyn • Tlf. 62 25 17 07 • Åben 7-20

Tilbuddet glæder i marts 2022

HESSELAGER ENERGI
TRÆPILLER - DIESEL - FYRINGSOLIE

Træpiller, brænde og RUF briketter i
højeste kvalitet, leveret hvor du ønsker
med mobiltruck! Mængderabat ved
merkøb (også hele læs)!

ALTID gode priser!
TILBUD PÅ ALLE VARER NU

Bestil på vores webshop:
HESSELAGERENERGI.DK

62 25 35 10

hojlund.dk | Tlf.: 62 25 11 36

HOLD VARMEN

- med træpiller fra Højlund Mølle

Højlund Mølle
RYTTERSHOPPEN - HEST OG RYTTER I FOKUS

GUDBJERG | Ørbækvej 268A | 5892 Gudbjerg
ÅBNINGSTIDER | Hverdage 09.00-17.30 | Lørdage 09.00-14.00

Leder

Når læserne bladrer igennem marts måneds udgave af Månedssavisen er man ikke i tvivl om, at vi befinder os i generalforsamlingernes tid.

Regnskaber skal revideres, poster skal besættes, indkaldelser sendes ud og alle bestyrelser er klar til at ryste posen og starte på et nyt år.

Desværre hersker der en bred opfattelse af, at bestyrelsesarbejde og især generalforsamlinger er en tung, støvet og kedelig affære.

Generalforsamlingerne er bestemt ikke noget udtalt tilløbsstykke, og desværre ser vi mange foreninger gå i opløsning fordi, de mangler folk til at løfte de organisatoriske opgaver.

Dette giver mig anledning til at overveje, om foreningens tid er ved at være forbi. Er den organisationsform, som bl.a. har som sit vigtigste formål at op-

drage til demokrati måske på vej ud til fordel for andre måder at føre den demokratiske samtale på? Kan vi måske finde en mere smidig måde at indgå i et interessefællesskab på? En måde som ikke indebærer rigide vedtægter, endeløse lange bestyrelsesmøder og uforståelige regnskaber.

Man kunne måske starte med at finde et nyt ord for fænomenet generalforsamling. Hvad med Medlemstræf? Nørdefest? Mingledag? Eller hvad som helst andet.

Generalforsamling skal i bund og grund være en festdag, og ikke en dag, hvor man ikke tør møde op i frygt for at blive valgt.

Fortæl gerne avisen om gode ideer til en festlig generalforsamling, eller gode ideer til hvordan bestyrelsesarbejdet kan blive en ren fornøjelse.

Pia Skovshoved

Nye bestyrelser efter kommunalvalget 2021

I forbindelse med kommunalvalget, fik de to selvejende plejehjem Strandlyst i Lundeborg og Hesselager Plejecenter valgt nye bestyrelser. Bestyrelserne sammensættes

af kommunalbestyrelsen for 4 år ad gangen.

Bestyrelserne samarbejder med ledelse og godkender økonomien.

Udpeget til bestyrelsen i Hesselager er:

Leif Sundberg, formand, V
Preben Juhl Rasmussen, næstformænd, C
Karen Nielsen, O
Kim Christiansen, A
Kent Jørgensen, A

Udpeget til bestyrelsen på Strandlyst i Lundeborg er:

Ulla Larsen, formand, V
Hans Ole Olsen, næstformænd, C
Kim Christiansen, A
Käthe Lund, F
Steen Birger Jensen, O

Foruden fem politisk udpegede medlemmer sidder også ledelses- og medarbej-

der repræsentanter i de to bestyrelser.

Kent Jørgensen

Foreningen Gudmekongens Land byder alle velkommen til første ordinære generalforsamling

Mange gode kræfter har gennem årene arbejdet for at lokalområderne i den nordøstlige del af Svendborg Kommune kommer mere på landkortet og får en mere tydelig stemme ind i Svendborg Kommunes politiske og administrative system. Det er sket ved at samle områdets lokalområder i en såkaldt Landsbyklynge.

Formålet med en landsbyklynge er at skabe et forum for samtale og dialog på tværs af landsbyernes eksisterende foreninger, institutioner, erhvervsvirksomheder og borgere. Og målet er at styrke samarbejdet om, at udvikle lokalrådet således, at vi forbliver attraktive for bosætning, erhverv og turismeudvikling, men også at gå sammen om at løfte nogle af de mere udfordrende opgaver.

Det kan være på klimaområdet hvor vi skal arbejde

med af reducere CO2 udledningen og øge biodiversiteten. Det kan være at forbedre Infrastrukturen, internet- og mobildækning, tilgængelighed med stier og cykelstier og supplerende transportformer til den kollektive trafik. Og det kan være på velfærdsområdet, hvor vi skal sikre gode lokale kommunale servicefaciliteter og øge trivslen blandt vores medborgere bl.a. ved at arbejde med ensomheden blandt unge og ældre.

I efteråret 2021 organiserede vi landsbyklynge-samarbejdet yderligere ved at etablere foreningen Landsbyklyngen Gudmekongens Land.

Vi har nu eksisteret i lige knap et halvt år, og onsdag den 16. marts holder vi foreningens første ordinære generalforsamling i Gudbjerg forsamlingshus med start kl. 19.00

Hjemmeside, fibernet, borgerbudget, potentialepulje

Det første halvår har vi bl.a. brugt på at udbygge samarbejdet med Månedssavisen Gudmekongens land, og medio marts kan vi sammen lancere en ny fælles hjemmeside. Der er blevet arbejdet med fibernet, hvor det lykkedes en række lokale projekter at få tilskud fra Erhvervsstyrelsen Bredbåndspulje. Vi arbejder løbende med at udbygge dialogen og samarbejdet med områdets mange aktører, herunder også samarbejdet med Svendborg Kommune. Her samarbejder vi med Svendborg Kommunes omkring borgerbudget.

Borgerbudgettet har sammen med Potentialeplanspuljen været en kærkommen understøttelse af lokalområdet og en medvirkende årsag til, at en mangfoldighed af

små og store lokale projekter er blomstret op og er i gang med at blive realiseret rundt om i lokalområderne. En række af disse projekter præsenteres på generalforsamlingen, hvor vi også vil drøfte, hvad der kan være kommende tiltag og projekter i landsbyklyngen.

Er du interesseret i at høre mere om, hvad der arbejdes med i landsbyklyngen og give dine bud på kommende projekter og tiltag, håber vi meget, at du vil deltage i generalforsamlingen

Vi ses!
Bestyrelsen

Generalforsamling i foreningen Gudmekongens Land

Landsbyklyngen Gudmekongens Land afholder ordinær generalforsamling

onsdag d.16. marts 2022 kl.19.00

i Gudbjerg Forsamlingshus, Byvej 44, Gudbjerg

Dagsorden ifølge vedtægterne, som findes på hjemmesiden Gudmekongensland.dk

Aftenen vil desuden byde på en præsentation af landsbyklyngens støttede projekter og en drøftelse af nye tiltag i området.

Foreningen er vært for en kop kaffe/te og kage.

MÅNEDSAVISEN

Gudmekongens Land

Næste Månedssavis udkommer **TIRSDAG D. 5. APRIL 2022**
Deadline **TIRSDAG D. 29. MARTS 2022**

MÅNEDSAVISEN
Gudmekongens Land

Udgiver: Månedssavisen udgives af forening Månedssavisen Gudmekongens Land.

Ansvarshavende redaktør
Pia Skovshoved
Østergade 34
5874 Hesselager

Tryk
OTM Avistryk, Ikast
Oplag 7100

Månedssavisen udkommer den første tirsdag i hver måned og distribueres i Landsbyklyngen Gudmekongens Land

Erhvervsmæssig affotografering af bladets redaktionelle tekst og annoncer er ikke tilladt. Avisen påtager sig intet ansvar som følge af fejl i tekst og annoncer. Avisen forbeholder sig ret til at flytte eventuelle særplaceringer såfremt produktionen kræver det.

Avisen påtager sig heller ikke noget erstatningsansvar for annoncer, som ved evt. misforståelse ikke er medtaget i bladet.

Se elektroniske udgaver af avisen på www.DenLilleAvis.dk
Direkte link: <https://issuu.com/denlilleavis2019>

Ansvarshavende redaktør
Pia Skovshoved
Tlf. 2463 8183
pia.skovshoved@gmail.com

Grafik/produktion
Stefan Harboe Andersen
dtp@DenLilleAvis.dk

Indleveringsfrister til annoncører

Korrekturannoncer:
Senest tirsdag d. 29. marts

Færdige annoncer:
Senest tirsdag d. 29. marts

Rubrikannoncer:
Senest tirsdag d. 29. marts

Annoncer sendes til
pia.skovshoved@gmail.com

Landsbyklyngens børnehaver - nu med madpakkehus

Skribent Kent Jørgensen
Fotograf, Marianne Tolstrup

Børnene og pædagogerne i Landsbyklyngen Gudmekongens Land, elsker at være ude året rundt.

Derfor har det skabt store glæde, at kommunen har besluttet at etablere madpakkehuse i alle børnehaver.

Gudbjerg og Gudme børnehus har allerede indviet deres madpakkehus og Må-

neds Avisen var på pletten, da Gudme Børnehus holdt indvielsesfest med gæster udefra, som blev budt velkommen med et flot skilt.

Madpakkehusene skal erstatte midlertidige telte, som blev opstillet på legepladserne i forbindelse med coronaepidemien. Og netop Coronasituationen, som gav anledning til, at børn skulle

være mest muligt ude for at mindske smittespredningen, har inspireret til at rykke flere aktiviteter ud under åben himmel. Dette er tilmed befordrende for børnenes trivsel og udvikling.

Madpakkehusene i Gudme og Gudbjerg er nyopførte halvåbne hytter på ca. 18 m².

I Hesselager skal den gamle

bålhytte ombygges til formålet. Der bliver lagt fliser, og der kommer nye bord/bænkesæt. Derudover bliver der lavet gode læmuligheder for vuggestuens børn

Oure børnehus kender placeringen og forventer, at byggeriet af deres madpakkehus snart påbegyndes.

Madpakkehusene udspringer er en politisk beslutning som blev godkendt i byrådet den 27 april 2021.

Politikerne har afsat samlet 3,5 mio kr. til formålet..

Fotograf: Marianne Tolstrup

Fra venstre: Bitten Granhøj, Steen og Elisabeth Antonsen

Fotograf: Marianne Tolstrup

**VI VIL GERNE HAVE
DIG GODT KØRENDE**

J. Dyhr A/s

Tlf. +45 62 25 11 10 www.jdyhr.dk

Bofællesskabsgruppen i Vejstrup inviterer til netværksmøde

Skribent: Elisabeth Antonsen

Gruppen bag bofællesskabsplanerne i Vejstrup glæder sig til lørdag den 12. marts. Da løber der nemlig et helt særligt arrangement af stablen i Vejstrup Forsamlingshus - et netværksmøde om og for bofællesskaber,

Bofællesskabsgruppen søgte i 2021 Potentialeplanpuljen i Svendborg Kommune om støtte til at afholde et sådant netværksmøde for alle, der interesserer sig for etablering af bofællesskaber i lokalområderne i Svendborg. I samarbejde med kommunens planafdeling er der sammensat et spændende program, der bevæger sig rundt om vigtige emner, som man uvægerligt vil støde ind i, når man vil etablere et bofællesskab.

Der indledes med fire oplæg, og bagefter kan mødets deltagere i fire caféer møde oplægsholderne og få uddybet, hvad der måtte være behov for.

Inden dagen slutter, skulle der gerne være lavet en aftale om, hvordan netværket

Bofællesskabet Agerland ved Kolding

kan føres videre og støtte op om etablering af flere bofællesskaber i Svendborg Kommune, og som det allersidste vil der ske en opsamling på dagens input ved medlem af det nye Plan- og Lokalsamfundsudvalg Torben Frost.

Deltagelse i arrangementet er gratis, men der er et begrænset antal pladser, så man skal være hurtig med

sin tilmelding. Fristen er den 3. marts, og der er kun få ledige pladser.

Hvis man vil vide mere om planerne i Vejstrup, kan man melde sig ind i Facebookgruppen "Bofællesskabet i Vejstrup - offentlig gruppe". Man kan også skrive til Elisabeth Antonsen på antonsen@dadlnet.dk og få tilsendt en folder, som for-

tæller om de ønsker og idéer, gruppen har.

Folderen fortæller også, hvordan man bliver medlem af foreningen "Bofællesskabet i Vejstrup". Der er to former for medlemskab - et for dem, der ønsker at blive beboere og vil være med i planlægningen, samt et for dem, der blot vil holdes orienteret eller støtte projektet.

Fotograf: Anders Dybdal

Gudme Lokalhistoriske forening har afholdt generalforsamling

Skribent Hans Hulgaard

Gudme Lokalhistoriske Forening har afholdt generalforsamling på Gudme Skole. Det fremgik af formandens beretning, at det havde været et godt år, på trods af en del coronabøvl. Foreningen havde fået 13 nye medlemmer og mistet 11, så der nu er 238 husstande som er medlem. 12 arrangementer er gennemført og 3 har måttet aflyses pga. corona.

Regnskabet viste en omsætning på 81.000 kr. og et underskud på 5.800 kr. Alle valg til bestyrelse, suppleanter og revisorer var genvalg.

Efterfølgende har bestyrelsen konstitueret, så alle fortsætter på deres poster.

Til slut blev programmet for 2022 præsenteret. Det indeholder 15 arrangementer.

Den nye sæson indledes med fortællingen om Heselagertæppet. Så følger fortællingen om Corfitz Ulfeldt og Hannibal Sehested - en meget spændende periode, som resulterede i enevældet. Programmet indeholder 3 arrangementer, som sidste år blev aflyst pga. corona-pandemien. Det gælder foredragene "Mellem kongegunst

og landsforræderi", "Nielsine Nielsen" og udflugten til Sydvestjylland. Der er kommet mange nye arrangementer til, hvor der bl.a. bydes på en række spændende historiske foredrag både forår og efterår. Der er byvandring i Gudbjerg, 3 virksomhedsbesøg (Marinehjemmeværnsstation Slipshavn, Vejstrup Efterskole og Refsvindinge Bryggeri), 2 herregårdsbesøg, nemlig besøget på Skjoldemose, som kombineres med et besøg i Otto's Motor og Maskinsamling og så besøget på Hvidkilde Gods. Endvidere besøges Assistens Kirkegård i Svendborg. På Arkivernes Dag er temaet "Dengang i 50'erne". Der er

endvidere en fortælling om Storebæltsoverfarten. Ved generalforsamlingen efter sæson 2022 fortæller kunstner og forfatter Mai-Britt Schultz om de små tings store betydning.

Efter den netop afholdte generalforsamling skulle historiker og forfatter Kåre Johannessen fortælle om "Seksualitet i Middelalderen", men han var desværre blevet smittet med corona, så i stedet fortalte Lisbeth Svensmark Hulgaard historien om "Jomfruen og Soldaten", skrevet af Albert Dam.

59 deltog i generalforsamlingen.

**Gudme
Lokalhistoriske
Forening**

Julespillegilde

Dørene åbnes kl. 17.00

Mandag

14.

Marts

kl. 19.00

i Gudmehallen - Hal 2

Husk - opvarmningsspil kl. 18.30

Vi ses!

MENY

Se tilbuds avisen on-line

Scan QR-kode

Vinous 90,
Wine&Spirit 95.

ØL, VIN & SPIRITUS FESTIVAL

FREDAG 04.03 - TORSDAG 17.03

TILBUDDENE GÆLDER I 14 DAGE

PR. FLASKE 100.-

GINÉ GINÉ PRIORAT
Spanien. 75 cl.
Literpris 133,33.
BEGRÆNSET PARTI

PR. FLASKE 100.-

LEFFE BRUNE BRUIN
75 cl.
Literpris v/6 flasker 22,22.
Afhentningspris

PR. FLASKE 239.-

GIN MARE
70 cl, Literpris 341,43.

6 FLASKER + pant 100.-

Ta' 6 stk. 75 cl-flasker

VED KØB AF 6 FLASKER MED-
FØLGER EN MAGNUM ROSÉ*

CAMPET STE MARIE
Frankrig. Flere varianter. 75 cl.
Literpris v/6 flasker 93,33.

**6 FLASKER + 1
MAGNUM ROSÉ**

375.-

SPAR OP TIL 224⁷⁰

*150 cl. Værdi kr. 189,95.
Begrænset parti

Østergade 66 · 5874 Hesselager · Åbningstider: Man.- fre. 7-20 - Lør. 7-20 - Søn. 7-20

Fastelavn hos købmanden i Lundeborg

Lene Vilhelmsen

Købmanden i Lundeborg har for første gang sat et stort fastelavnsris op i butikken og børnene fra byen har pyntet det så flot. Købmanden værner om alle de gode gamle

traditioner, og især når børnene bliver involveret.

Det er med til at skabe sammenhold og fællesskab i den lille by.

En generalforsamling med visioner

Den nyligt afholdte generalforsamling i Hesselager for- enede Sportsklubber (HfS) bød på andet end regnskab og valg handlinger. Her fremlagde formand Jørgen Elgaard en meget visionær årsberetning, som Månedss- Avisens læsere hermed får lov at kigge med i.

Generalforsamlingen blev præsenteret for at meget fint regnskab, og formanden opfordrede medlemmerne til at drømme og komme med ideer til, hvad pengene kunne bruges til.

Fodboldafdelingen har igen flere år drømt om en

kunststofbane. Første etape var at få etableret det nye lys- anlæg. Det er gået flot med det, og nu arbejder de imod at få etableret en kunststof- bane et projekt, som samlet vil løbe op i 4,5 mio kroner. Det vil i de kommende år medføre et stort arbejde med at søge midler, tage tilbud hjem og indhente tilladelser til alt, hvad dette projekt vil indebære.

En samarbejdsgruppe imellem HfS og Hesselager Fitnesshus er nået frem til, at det ville være fornuftigt at lægge Fitnesshuset ind under HfS, som et femte ben. Derfor vil der senere komme forslag om vedtægtsændringer, som skal bane vejen for dette ønske om sammenlægning fra 2023.

Efter Coronapause er foreningen tilbage med alle de kendte aktiviteter, som ud over træning, turneringer, stævner også rummer fester, fastelavnsfesten, fredagsbar, grillfest på stadion, gymnastikopvisningen og Crossløb i Lundeborg. Sportsugen, som har været aflyst 2 år i træk, er tilbage og parat til at give den gas i 2022.

Søndagscafeen er blevet et nyt tiltag i 21, og den forventes at komme rigtig op at køre i 22.

Søndagscafeen er tidligere omtalt i Månedssavisen.

Foreningen har arbejdet hårdt med at få frivilligheds- opgaver til HfS under lands- stævnet. Det er endt ud med, at vi har fået Nymarkskolen i Svendborg, hvor vi skal stå for indkvarteringen af ca. 700 personer. Indtil videre har 33 personer meldt sig til at hjælpe til med landsstævnet.

Vi har i samarbejde med Hesselager sogns Borger og Hjertestarter forening planer om at skabe en film om vores lokalområde "Hesselager filmen" den vil blive optaget i løbet af foråret og sommeren. Vi håber, at den vil være med til at promovere vores lokalområde og fremvise det på allersmuk- keste vis. Filmen finansieres via sponsorater.

Vi har fået tilsagn fra Svendborg Kommune om penge til nyt tag på garagebygningen, det vil blive udført her i 22.

Månedssavisen ønsker HfS held og lykke med de mange nye tiltag.

Red.

Vejstrup Valgmenighed

afholder Generalforsamling / Årsmøde
Mandag d. 21. marts 2022 kl. 19.00

I kirken, Brudagervej 6, 5882 Vejstrup

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag, som ønskes behandlet på generalforsamlingen med vedtagelse for øje, må være formanden skriftligt i hænde senest 4 uger før generalforsamlingen

Vedtægter og dagsorden kan fås ved henvendelse til formanden og findes desuden på kirkens hjemmeside.

Eventuelt indkomne forslag vil kunne ses på kirkens hjemmeside i ugen op til Generalforsamlingen

Vejstrup
valgmenighed

Menighedsrådet

Vejstrup Valgmenighed
tlf. 62 28 10 81
vejstrupvalgmenighed@mail.dk
www.vejstrupvalgmenighed.dk

Gudbjerg
Idrætsforening

afholder

Generalforsamling,
tirsdag 22. marts kl. 19
i Klubhuset, Gudbjerg

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Der serveres sandwich, øl og vand kl. 18

- tilmeldning til spisning på SMS til

Charlotte Kjærgaard 40 26 14 28

Bestyrelsen

Hesselager Sogns Borger- og Hjertestarterforening

Afholder Generalforsamling

Torsdag d. 10. marts 2022 kl. 19.00
på Stokkebækskolens afd. Hesselager

Dagsorden iflg vedtægterne

Forslag fra bestyrelsen til vedtægtsændring:

§1: Foreningens navn ændres til:

Hesselager Borgerforening

Vel mødt Bestyrelsen

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLINGER

i Hesselager Sport & Kultur
og Hesselager Fitnesshus

torsdag d. 17. marts 2022

HHV. kl. 19 og kl. 20

på Stokkebækskolens afd. i Hesselager (kør ind i skolegården
og gå ind af døren ved flagstangen)

Dagsorden iflg. vedtægterne, som findes på www.Hesselager-fs.dk
under Fitnesshuset

Forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 7 dage før.

Vel mødt, Bestyrelserne

HFS Gymnastik inviterer til

Gymnastikopvisning

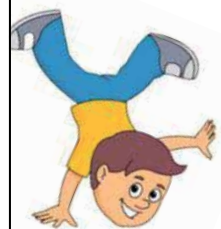
lørdag, d. 19. marts 2022 kl. 11:00,
dørene åbner kl 10:45

På Stokkebækskolen afd. Hesselager

Entré

Voksne - 25 kr.

Børn - gratis adgang

Der vil være mulighed for at købe forfriskninger!

Få mere natur i haven

Lotte Knudsen

Mange af jer ved det allerede. Biodiversiteten eller livets mangfoldighed, herunder artsrigdommen, er i kraftig tilbagegang – så kraftig at en del forskere mener, at vi er i gang med den sjette masseuddøen. De fem forrige skete pga. ekstreme forhold som fx efter meteornedslaget dengang dinosaurerne uddøde. Denne gang er det pga. én art, mennesket. Den gode nyhed heri er, at dermed har vi mennesker også muligheden for at bremse eller stoppe udryddelsen af arter. En af de væsentligste faktorer for nedgangen af arter er mangel på plads. Ligesom med klimaet, så er der brug for, at alle sejl bliver sat for at hjælpe, og her kommer din have ind i billedet. I Danmark bor mere end 60% af os i et hus med have, og derfor kan mange bække små give en stor å.

Arters udvikling og tilpasning til bestemte forhold tager utroligt lang tid. Danmarks hjemmehørende vilde arter er tilpasset et landskab og forhold fra før, vi begyndte at ændre det. Dengang var der mange træer, men også mange lysninger, fordi store dyr græssede i skoven, og

der var meget mere vand i landskabet. Landskabet var meget varieret, og der var mange forskellige levesteder for arterne. Variation er derfor et af kodeordene, hvis vi vil give så mange arter som muligt plads i vores haver.

At lave en vild have kan gøres på mange måder. Selv et lille hjørne af haven, som henlægges som vild, gør gavn, og du kan vælge at lade naturens processer selv sørge for, at din have bliver vild helt automatisk, eller du kan anlægge den mere aktivt, som i en traditionel kulturhave. Og så er der de gyldne middel-veje.

I marts begynder haven at vågne og der er mange ting, som du med fordel kan gå i gang med nu.

Arbejd med naturen, ikke mod den

Udnyt de muligheder du har i din have i stedet for at have fastlåste ideer om, hvordan din have skal se ud. Det gør det meget nemmere at få en vild have, og så vil du måske opleve glæden ved hen ad vejen at opdage nye spændende planter og dyr, der kommer til din have. Start med at lære din grund

at kende bedre. Tag en spade. Grav et eller to spadestik ned forskellige steder i haven. Ved at se og mærke på jorden kan du finde ud af, om jorden mest består af sand, ler eller muld eller en blanding. Er der steder i haven, hvor jorden ofte er vandfyldt eller steder, hvor den er meget tør? Er den plan, kupe-ret eller med skrænter – og hvordan er de placeret i forhold til solen? Hen ad vejen kommer vi ind på, hvad du mere konkret kan bruge de oplysninger til.

Mulighederne er mange

Som sagt så er variation vigtig for at danne mange forskellige levesteder. Selv i en lille have kan man sagtens lave mange forskellige tiltag for naturen som f.eks. vandhuller, levesteder og yngle-muligheder for fugle og insekter, lysåbne voksesteder, krat med træer og buske, stendiger- og bunker, dødt ved, grendynger osv.

Skån de gamle og inviter de lokale

Alder er en stor positiv faktor, når vi har med træer at gøre. De gamle træer er nemlig særligt gode levesteder for mange andre arter,

pga. deres forskelligartede, høje og krogede struktur, deres huller og døde dele, og så er de en stor mangelvare i Danmark. Så hvis du er den heldige ejer af et gammelt træ, så pas godt på det og nyd de mange arter, som du vil opdage her. Hvis et træ er ved at dø, eller I på ingen måde kan beholde det, så nøjes med at skære den øverste del af kronen af – så har I en flot træruin, og det døde træ kan blive et vigtigt levested for mange arter, som fx svampe, fugle og insekter.

Generelt så er den største del af vores arter tilknyttet skovnaturtypen, op mod 80 % på verdensplan. Det er vigtigt, at der er tale om hjemmehørende træer og buske. Det skyldes den forømtalte lange tilpasningstid. Som et eksempel kan nævnes, at der er tilknyttet 800 arter til vores hjemmehørende stilk-eg. Til sammenligning var der kun tilknyttet to engelske arter til Sten-egen, 400 år efter, at den blev indført til England fra Spanien.

Se evt. mere om danske træer og buske her: <https://naturstyrelsen.dk/publikationer/2008/dec/40-danske-traeer-og-buske/>

Eller Scan QR-koden

Der mange andre fordele ved træer og buske: De danner natur i etager (skovbund, underskov af buske og klatreplanter og øverste etage i trækronerne); Træer og buske danner læ og opsamler CO2, både over og under jorden. Træer og buske trives i mange jordbundstyper, og også i næringsrig jord, og så er mange af de danske hjemmehørende træer og buske smukkere end mange tror.

Plant dem, så de danner læ, men samtidig ikke skygger for insekterne i blomsterne og for vandhullet.

De plantes bedst efter løvfald og indtil frosten for alvor sætter ind. I det tidlige forår kan man dog også plante træer og buske.

Vandhullet er oplagt

Hvis der kun var en naturtype, jeg måtte lave i min have, så ville jeg vælge vandhullet. Selv et meget lille vandhul giver en masse af liv lige fra starten. Fugle og vandinsekter, som vandkalve, bugsvømmere, guldsmede osv. indfinder sig efter få uger. Padderne kommer senere kravlende. Marts er et godt tidspunkt at etablere vandhullet. Hvis du er så heldig

at have en våd lavning i din have, kan du måske benytte dig heraf. Vandhullet skal helst være lavvandet med ikke for stejle kanter og være placeret et solrigt sted. Se evt. mere om, hvordan du laver et vandhul her: <https://naturama.dk/stories/have-dam/>

Eller Scan QR-koden

Det kan du også gøre i marts:

-Rens fuglekasser og sæt nye op. Se mere her: <https://www.dof.dk/fakta-om-fugle/fugle-i-haven/fuglekasser>.

Eller Scan QR-koden

-Lav grendynger af afklip mm, det giver ideelle levesteder for insekter mm.

-Pin plænen: Er der en del af din plæne, som du gerne vil lade udvikle sig til "blomstereng", kan du hække græsset ved at "død-bide" det. Slå det helt kort i den sene vinter eller tidlige forår.

Lotte Knudsen er havbiolog, geograf og mangeårige ejer af en natur-have. Red.

Nogle piletræer blomstrer allerede i marts. De er vigtige fødekilder for mange insekter tidligt på året og derfor med til at strække insekternes sæson.

Silkehaler bader i vandhullet. De er desuden glade for at spise bær fra den hjemmehørende busk kvalkved.

Månedssavisen bringer i de næste måneder artikler om, hvordan du kan gavne biodiversiteten og få glæde af mere natur i din have.

Lotte Knudsen har velvilligt stillet sig til rådighed for at give råd om hvordan vi kan øge biodiversiteten i vores haver. Lotte har en baggrund som biolog og geograf. Familien har arbejdet for mere natur i deres have og mark gennem mere end 25 år.

Kultur i Klyngen Gudmekongens Land

Klimaforandringerne

Tirsdag den 1. marts kl. 19.

Vejstrup forsamlingshus, Landevejen 26 Vejstrup

FN's klimapanel udgiver løbende klimareporter, som med større og større detalje viser, hvad vi ved om de igangværende klimaændringer, og hvad fremtiden vil byde på. Global opvarmning, nedbørsmønstre, afsmeltning af gletschere og is, drivhusgasser og ekstremvejrsgivenheder er nogle af nøgleordene i aftenens foredrag.

Foredragsholder: Jens Hesselbjerg Christensen, professor i klimafysik på Niels Bohrs Institut og hovedforfatter på flere klimareporter.

Der er gratis adgang, og der kan købes en forfriskning i pausen til støtte for forsamlingshuset.

Ekstrem fordøjelse

Tirsdag den 15. marts kl. 19:

Vejstrup forsamlingshus, Landevejen 26 Vejstrup:

De fleste kan sikkert genkende den gentagende lyst til mad i løbet af dagen. Modsat os mennesker trives slanger med at æde måltider større end deres egen kropsvægt efter lang tids faste.

Foredraget fortæller om slangernes stofskifte, hvordan slangernes muskler vokser under fordøjelse helt uden motion – og hvordan dette måske kan bidrage til at forhindre mennesker i at miste muskelmasse under sygdom og aldring.

Foredragsholder: Tobias Wang, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet.

Der er gratis adgang, og der kan købes en forfriskning i pausen til støtte for forsamlingshuset.

Flagermus

Tirsdag den 29. marts kl. 19.

Vejstrup forsamlingshus, Landevejen 26 Vejstrup:

I dette foredrag vil vi, ved hjælp af bittesmå computere på ryggen af vilde flagermus blive indviet i, hvordan de kan fange deres byttedyr ved hjælp af svage ekkoer og med mad i munden kan flyve, trække vejret og skriges højlydt samtidigt. Kan det passe, at en flagermus virkelig fanger ét tusinde insekter på en nat? Hvordan undgår det at skade deres ekstremt følsomme hørelse? Og hvorfor er det ikke flagermusenes skyld, at vi har en coronaviruspandemi?

Foredragsholder: Peter Teglbjerg Madsen, professor i sansefysiologi, Aarhus Universitet

Der er gratis adgang, og der kan købes en forfriskning i pausen til støtte for forsamlingshuset.

KAYA BRÜEL OG OLE KIBSGAARD

Mad og musik i
Vejstrup forsamlingshus

**NY DATO:
FREDAG DEN 29. APRIL 2022**

Spisning kl. 18.00 - koncert kl. 19.30.
Mad og musik 250 kr. - musik alene 195 kr.

Bestil din billet på www.billet.dk

Gudme

Lokalhistoriske

Forening

Foredrag i marts 2022

Tirsdag den 8. marts kl. 19-21.30
på Stokkebækskolens afd. i Gudme:

"Mellem kongegunst og landsforræderi. Corfitz Ulfeldt og Hannibal Sehested".

En fortælling ved forfatter og historiker Lars Christensen, Odense. Foredragsholderen har udgivet en lang række historiske bøger, bl.a. bogen om Hannibal Sehested. Hannibal, der levede fra 1609-1666, kom til at præge udviklingen markant i 1600-tallet. Han var begavet, dannet og kom tæt på den mægtige Christian den 4., der gjorde ham til sin svigersøn og statholder i Norge. I en periode var han en af Danmarks førende diplomater og gjorde lykke både ved det engelske og franske hof. Da Frederik den 3. kom til, faldt Hannibal i unåde, men fik kæmpet sig tilbage til indflydelse i de inderste cirkler. Svenskekrigene 1657-60 ændrede helt samfundsordenen, da Danmark gik fra at være Nordeuropas førende nation til den dybeste afgrund. Enevældet blev indført, og her var Hannibal Sehested en af magtstatens væsentligste arkitekter. En spændende og kulørt historie fra det blodige 1600-tal med både landsforræderi, krig og kærlighed.

Alle er velkomne.

Entré for medlemmer 110 kr.

For ikke-medlemmer 165 kr.

Tirsdag den 22. marts kl. 19-21.30
på Stokkebækskolens afd. i Gudme:

"Nielsine Nielsen, Danmarks første kvindelige læge, 1885".

(født 1850). Foredrag ved journalist, historiker og forfatter Dorthe Chakravarty, Frederiksberg. Det er fortællingen om kampen mod gammeldags indstillede professorer, mod sin stedfar og mod samfundets snærende normer. Fødebyen var Svendborg, som hun hurtig længtes væk fra. Hun ville mere end det liv, hendes mor og søster havde. Nielsine var præget af sin tid med alt det moderne, det nye demokrati, videnskaben. Det var en tid, hvor alting ændrede sig. Her blev fundamentet lagt, til det Danmark, vi kender i dag. Nielsines vej mod målet var både en kvindekamp og en demokratikamp. Hun døde i 1916.

Foredragsholderen har i mange år formidlet stof om historiske emner.

Alle er velkomne.

Entré for medlemmer 110 kr.

For ikke-medlemmer 165 kr.

MUNCH
Danmarks bedste
Gas & Larsen show
og egne hits
- sagde Larsen

Mad og musik
Vormark Forsamlingshus
tilbyder Anders Munch
Fredag d. 25. marts kl. 18.30

Billetpris 175.00 kr
Bestilles/betales
på 40 45 12 94

www.andersmunch.dk
BOOKING: 20 200 171

GASBOX

Spiller "Kim Larsen kopi"
i Vormark Forsamlingshus
fredag d. 17. juni kl. 20
billetter 200 kr. købes på tlf. 4045 1294

ERHVERV - HÅNDVÆRK OG SERVICE

FORSAMLINGSHUS

VEJSTRUP FORSAMLINGSHUS

LANDEVEJEN 26, 5882 VEJSTRUP, TELEFON 30 22 29 86
WWW.VEJSTRUPFORSAMLINGSHUS.DK

VÆRKSTEDER

Højgårdens Auto
v/ Ejnar Duelund
Vi sørger for, at
DU BLIVER KØREKLAR IGEN

 TILLYGGE
CERTIFICERET
VÆRKSTED

Langgade 31 · 5874 Hesselager
Tlf.: 62 25 39 40 · Mobil: 40 38 75 40 · auto@tdcadsl.dk

PRODUKTSALG

Oure Oliven

Oliven · Oliventapenade
Balsamico · Olivenolie
Hudplejeserien Olive Aloe

v/ Lars Bo Andersen · Tanghavevej 9 · 5883 Oure
Tlf. 3033 0827 · Åbent efter aftale · www.oureoliven.dk

HÅNDVÆRKERE

Badeværelse Facaderenovering
Nybyg Trapper Tag
Trunderup Murerforretning ApS
Mail: trunderupmurer@mail.dk
Falledvej 21, 5874 Hesselager
Stort og småt murerarbejde udføres

Tlf. 62 29 20 57
Mobil 20 26 60 57

O U R E
AUTOVÆRKSTED ApS
v/ Steffen Sundberg

 SERVICE PARTNER
bare bedre bilværksted

Tlf. 62 28 12 75 · Mob 40 36 80 87
www.oureauto.dk

FRUGT

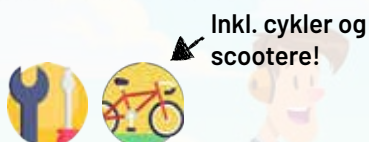
Ullemose frugt

V/ Jesper & Anne-Mette Ullemose
Hovvej 7 - 5883 Oure
6228 2856 - ullemosefrugt@gmail.com
www.ullemosefrugt.dk

Gårdbutik åbent lørdag fra 10-15 fra sep. til april
Selvbetjeningsbod åbent hver dag

DIT LOKALE ALT-TIL-HAVEN VÆRKSTED!

PRINTZLAU
VI HENTER DIN
PLÆNEKLIPPER!

KØB DIN ROBOTPLÆNEKLIPPER HOS OS
OG VI SØRGER FOR INSTALLATION
PRIS: 1500,- FOR OP TIL 1000 M²

SPAR 20% PÅ UDVALGTE CYKLER

KOM OG SE VORES UDVALG AF EL-CYKLER

FIND OS HER:
Landevejen 202, 5874 Hesselager
62252491 | printzlau@5874.dk

ENTREPRENØRER

**Kloakarbejde - Gravning
Minigraver**
Entrepreneur & Aut. Kloakmester
KURT FRANDSEN & SØN A/S
Mobiltlf. Martin 4033 8039 · Kurt 4016 3031

ERHVERVSBEKLÆDNING

Erhvervsbeklædning ApS

Byvej 39 - Gudbjerg
Tlf. 62 25 16 28

Åbent: Mandag - fredag kl. 9.00 - 17.00

FRISØR

NEM-klip

Din hjemmefrisør
v/ Annemette Schütt-Beck

Mail: nemklip@gmail.com
5884 Gudme
Tlf.nr: 92 14 12 14

MÅNEDSAVISEN

Gudmekongens Land

Foreningsannoncer

f.eks indkaldelse til årets
generalforsamling

Pris: 350 kr. ex moms
pr. indrykning.

Indsendes til redaktionen:
pia.skovshoved@gmail.com

Deadline for martsnummeret:
29. marts 2022

Avisen udkommer 5. april 2022

